

Ej sekretess

BESLUT

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2023-12-13	23FMV4619-2	1.3
	Dokumentnummer	Sida
		1(4)

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Er referens
Andreas Hamrén

Ert datum
2023-09-14

Er beteckning
Fi2023/02414

Svar på remiss av betänkandet En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter

Försvarets materielverk (FMV) har tagit del betänkandet *En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter* (SOU 2023:43), som Finansdepartementet har remitterat för synpunkter. Utöver inledande generella synpunkter kommenteras även specifika avsnitt i betänkandet i nedan remissvar.

Generella synpunkter

FMV ser positivt på att frågan om kontroll av leverantörer såväl inför som efter avtalsingående omhändertas i en lösning som ska underlätta för upphandlande myndigheter. Det är även bra att upphandlande myndigheter får ett verktyg för fortlöpande uppföljning av leverantörer.

Det förutsätter dock att kontrollen kan ske snabbt och rättssäkert. Bolagsverket och EES-ländernas eventuella registerkontrollmyndigheter behöver hinna genomföra kontrollerna inom rimlig tid, även i uppstartsfasen. I kombination med ett förbud mot att ta in sanningsförsäkringar i de fall en registerkontroll ska ge den informationen, kan det innebära en ökad tidsutdräkt under en period. Då mycket ännu är oklart vad gäller den process och information som kommer att kunna inhämtas, speciellt via EES-ländernas eventuella myndigheter för samordnad registerkontroll, är det svårt att ge precisa kommentarer på flera av förslagen om den samordnade registerkontrollen. FMV ser därför behov av att få återkomma med ytterligare remissynpunkter när en proposition med tydliga förslag om utformning och process för den samordnade registerkontrollen har utarbetats.

Kontrollens omfattning täcker inte allt som FMV begär in via sanningsförsäkringar. Enligt förslaget skulle FMV därför, parallellt med inhämtandet av uppgifter via den samordnade registerkontrollen, fortsatt behöva inhämta sanningsförsäkring för dessa delar, såväl från svenska leverantörer som från leverantörer från EES-länder, utöver från leverantörer i tredje land.

Utredningen berör inte ESPD-systemet. FMV tolkar det som att upphandlande myndigheter kan fortsätta att tillämpa ESPD. Dock innebär ESPD-systemet att endast den vinnande anbudsgivaren ska kontrolleras. Av utredningens konsekvensbeskrivning framstår det dock som att samtliga anbudsgivare ska kontrolleras. FMV bedömer inte det vara nödvändigt, i alla fall inte för de upphandlingar där ESPD används. För det fall vinnande anbudsgivare måste uteslutas på grund av uppgifter som framkommer vid registerkontroll, föreslår FMV i stället att uppgifter inhämtas vad avser den anbudsgivare som är rankad som nummer två vid utvärdering. På så sätt skulle även

FMV

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

Tel: 08-782 40 00
Fax: 08-667 57 99

registrator@fmv.se
www.fmv.se

Org.nr: 202100-0340
VAT nr: SE202100-0340-01

Besöksadress: Banérgatan 62

riskan för att känsliga uppgifter sprids minska ytterligare. Detta förutsätter dock att kontroller kommer att kunna genomföras inom det i utredningen förutskickade tidsintervallet.

Angående 8.2 Inledande bestämmelser och tillämpningsområden

Upphandlingslagarna föreslås gälla även för uppföljning av kontrakt och ramavtal. Dock synes endast ett fåtal lagrum vara avsedda att tillämpas vid uppföljning. FMV anser att den föreslagna skrivningen kan uppfattas som att till exempel de grundläggande principerna ska gälla vid uppföljning. För att undvika oavsiktliga konsekvenser föreslår FMV att lagregleringen ges en mer specifik utformning än den som finns i förslaget.

Angående 8.6 Bolagsverket ska redogöra för resultatet av kontrollerna

FMV instämmer i att upphandlande myndigheter genom den föreslagna registerkontrollen kommer få tillgång till betydligt säkrare uppgifter än genom dagens system med sanningsförsäkringar. Även om myndigheten för samordnad registerkontroll har gjort en första bedömning av att registerutdraget är relevant för eventuell uteslutning från en upphandling, kommer de enskilda upphandlande myndigheterna behöva göra juridiska bedömningar för att kunna fatta beslut om uteslutning. FMV anser att utredningen inte ger en tillräckligt tydlig bild av omfattningen av dessa juridiska bedömningar, speciellt inte vad gäller de registerutdrag som inkommer från en myndighet för samordnad registerkontroll i ett annat EES-land.

FMV anser även att det måste tydliggöras var ansvaret ligger för det fall Bolagsverket eller annan registerkontrollmyndighet i EES-länderna rensar bort en dom vilket senare visar sig vara en felbedömning. Enskilda upphandlande myndigheter bör endast bära ansvar då den fått ta del av en dom. Det bör även tydliggöras vilken uppgiftsskyldighet som Bolagsverket har efter en eventuell överprövning rörande uteslutning av leverantör.

Angående 9 Den samordnade registerkontrollen ska ersätta systemet med sanningsförsäkringar

FMV anser att det är svårt att bedöma förslagen, då det ännu föreligger stora oklarheter. Det är till exempel oklart vilka myndigheter i Sverige som ska anses vara behöriga myndigheter. FMV är inte en av de myndigheter som identifierats som behörig myndighet. FMV behöver dock som upphandlande myndighet kunna beställa bevis.

Det är vidare oklart hur övriga medlemsstater kommer inrätta sina tekniska system, vilken information som kommer finnas tillgänglig i dessa system samt vilka svenska myndigheter som är tänkta att vara behöriga myndigheter med rätt att söka i systemet. Att informationen som kommer finnas tillgänglig i EES-ländernas eventuella registerkontrollmyndigheter kommer skilja sig såväl i vad man kan få tillgång till som i vilken form, kommer innebära att processen att inhämta bevis kommer ta tid. Sannolikt kommer registerredogörelser från EES-länder inklusive domar vara på engelska, vilka sedan den upphandlande myndigheten ska bedöma om de rör brott som utgör grund för uteslutning. Detta kan innebära behov av ytterligare juridisk kompetens hos FMV och andra upphandlande myndigheter.

Ej sekretess

BESLUT

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2023-12-13	23FMV4619-2	1.3
	Dokumentnummer	Sida
		3(4)

Enligt SDG-förordningen ska den endast tillämpas på förfaranden enligt direktiven rörande LOU och LUF. Den svenska lagen gäller dock även LUF, där det enligt utredningen föreslås ett förbud mot att inhämta dokumentation om sådan kan hämtas med elektroniska medel via en myndighet som utför samordnad registerkontroll. Om övriga medlemsstater inte gör det möjligt att använda det tekniska systemet enligt SDG-förordningen för upphandlingar enligt LUF/försvarsupphandlingsdirektivet, kan den föreslagna regleringen ändå innebära en skyldighet för upphandlande myndigheter att hämta in uppgifter på egen hand eftersom dessa kan finnas i ett annat system i en medlemsstat. Sådana eventuella register kan vara svåra att identifiera. Eftersom det inte heller är säkert att alla medlemsstater väljer att inrätta en myndighet med uppgiften att tillhandahålla en samordnad registerkontroll, har FMV svårt att bedöma vilken effekt den föreslagna regleringen kommer få.

FMV noterar att någon motsvarande regel om tidsbegränsning för registerkontroll av domar eller handlingar som finns i LOU (bland annat i 13 kap. 1 a § och 3 a § LOU) inte finns i LUF. Enligt förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister ska motsvarande gräns avseende domar eller beslut äldre än fem år inte tillämpas för LUF. Det kommer således innebära att Bolagsverket och i förlängningen upphandlande myndigheter kommer få bedöma även äldre domar. Det är oklart hur Bolagsverket ska bedöma eventuella domars relevans i dessa fall sett till tid. Detta gäller även upphandlingar enligt 19 kap. LOU, då 19 kap. 17 § LOU rörande uteslutning saknar hänvisning till 13 kap. 1 a § och 3 a § LOU.

Angående 14.2 Övergångsbestämmelser

FMV noterar att det i stort sett saknas övergångsbestämmelser. Vanligen gäller ny lagstiftning på upphandlingsområdet inte upphandlingar som inletts innan de nya bestämmelserna trätt i kraft. Detta leder till frågan hur en upphandlande myndighet ska agera om den har inlett en upphandling före ikraftträdande och sedan ska slutföra den efter denna tidpunkt. I en sådan situation torde det såsom förslaget är utformat inte vara möjligt att hämta in sanningsförsäkran avseende den information som omfattas av registerkontroll, utan då ska i stället registerkontroll ske. Denna ordning riskerar att leda till otydligheter gällande hur en upphandlande myndighet ska agera. FMV föreslår att gängse övergångsbestämmelser bör införas.

Beredning av ärendet

I den slutliga handläggningen har verksamhetsamordnare Hillevi Elvhage, jurist Malin De Jounge, verksamhetsutvecklare Karin Hesselmark och enhetschef Cecilia Ryberg deltagit. Hillevi Elvhage har varit föredragande.

Försvarets materielverk

Mikael Frisell
Chef Lednings- och ekonomistaben

Ej sekretess

BESLUT

Datum
2023-12-13

Diarienummer
23FMV4619-2

Ärendetyp
1.3

Dokumentnummer

Sida
4(4)

Sändlista

Finansdepartementet (fi.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till sara.rostamian@regeringskansliet.se)

Försvarsdepartementet (registrator samt myndighetshandläggare FMV)

Kopia till

Lednings- och ekonomistaben (funktionsbrevlåda samt Fö-PoC)

Juridik- och säkerhetsstaben

Verksamhetsområde Marknad&Inköp

Arkiv